

Klassiekers van straks

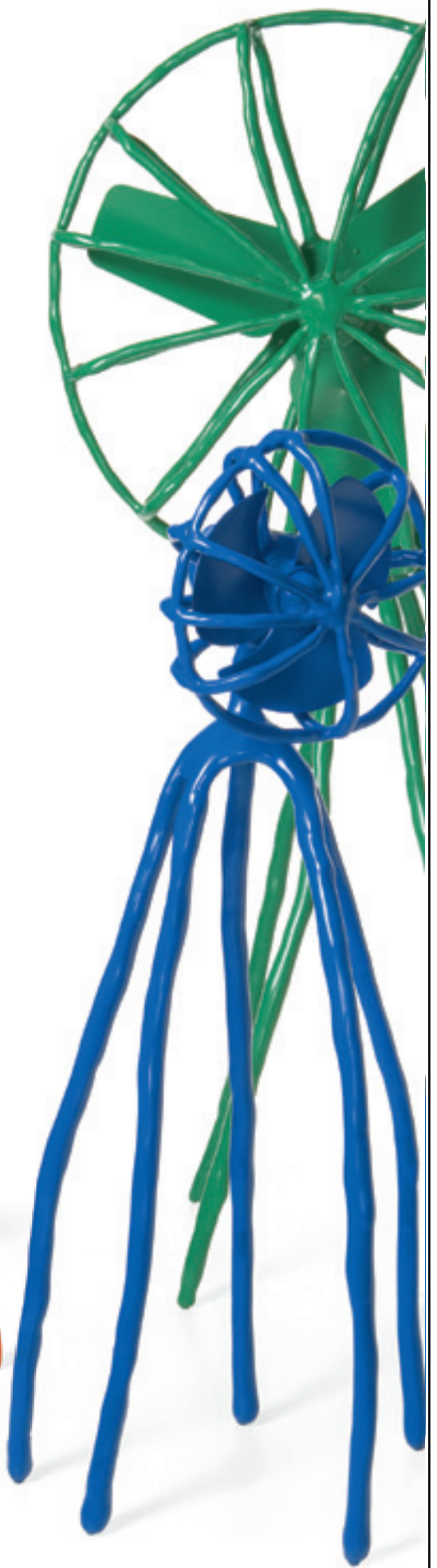
De klassiekers uit het verleden kennen we, koesteren we, verzamelen we. Maar welke ontwerpen van nu zouden zich bij dit illustere rijtje mogen voegen? Vijf kenners uit de Nederlandse designwereld nomineren hun designklassiekers van de toekomst. Door Floor van Dijk

De Lounge Chair van Eames, de Barcelona-stoel van Mies van der Rohe, de vlinderstoeltjes van Arne Jacobsen: iedereen kent ze. Net als de Egg Chair, de Pantonic Chair, het bijzettafeltje van Eileen Grey, en zo kunnen we nog wel even doorgaan. Herkenbare, krachtige ontwerpen, die nog steeds actueel en gewild zijn, of in heruitgave terugkomen. Designklassiekers, kortom. Sommige van al meer dan een halve eeuw geleden.

Maar design staat niet stil. Er wordt tegenwoordig meer dan ooit bedacht, ontworpen en geproduceerd. Vandaar dat het de moeite waard is na te denken over de klassiekers van de toekomst. Welke ontwerpen uit pakweg de laatste tien à vijftien jaar zullen we ons vijftig jaar na nu nog herinneren? Welke producten hebben de huidige tijdgeest weten te vangen en nemen ons mee naar nieuwe tijden?

→ Verschillende toonaangevende curatoren en wetenschappers die zich bezighouden met design geven – op persoonlijke titel – hun visie op de designklassiekers van de toekomst.

‘De Clay Furniture-serie spreekt veel mensen aan en heeft absoluut de potentie een klassieker te worden’

De keuze van Annemartine van Kesteren

Is curator design bij het Museum Boijmans Van Beuningen

Een goed idee is vandaag de dag niet meer genoeg om een meubel uit te doen groeien tot een klassieker, meent Annemartine van Kesteren. 'De tijd dat de goede smaak in de richting van één ontwerp wees, is voorbij. Er komen andere criteria, zoals beschikbaarheid en zichtbaarheid. De vorm is ondergeschikt aan de productie en logistiek erachter.' Van Kesteren nomineert **Clay Furniture** van Maarten Baas. 'Die serie spreekt veel mensen aan en heeft absoluut de potentie om een klassieker te worden. Maar of het hem lukt deze serie

lang in productie te houden, moet nog blijken. Dat is een vereiste om de tijd te weerstaan.'

Vandaar dat als Van Kesteren denkt aan de ontwerpen die over decennia nog gemeengoed zullen zijn, uitkomt in Zweden, bij – niet verrassend – meubelgigant Ikea. 'Ik denk dat Ikea-producten kunnen uitgroeien tot klassiekers. Ontwerpen als de Billy-kast, de Klippan-bank en de Malm-kastjes blijven terugkeren.' Het tweestapskrukje **Bekväm** is haar favoriet: 'Een goed ontwerp, slim bedacht en met een uiterlijk dat uitnodigt tot beschilderen.'

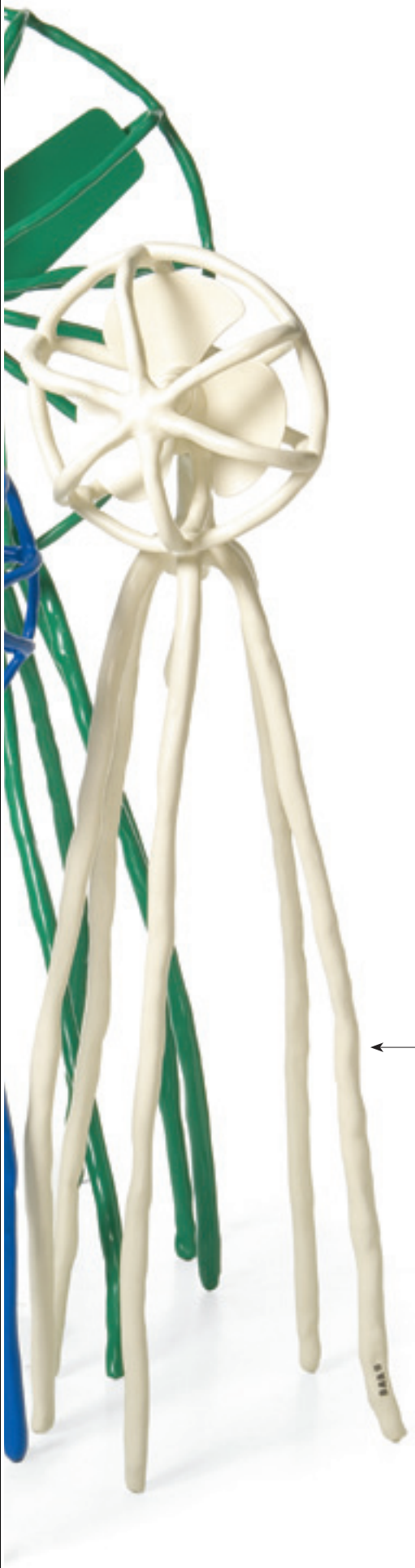
De keuze van Joanna van der Zanden

is onafhankelijk curator en directeur van haar eigen bedrijf Throwing Snowballs. Werkt onder meer voor de Rotterdam Designprijs en ArtEZ

Van der Zanden roemt de producten van Ikea, al verwacht ze dat die terugkomen in een andere vorm. 'Je ziet nu al dat de 20ste-eeuwse klassiekers opnieuw worden uitgebracht in een moderne, aangepaste versie.' Ze is fan van de **380** van Ineke Hans. 'Dat is echt een mooie adaptatie van de Revolt-stoel van Friso Kramer.'

Een fenomeen dat haar ook zeer intrigeert, is de zogeheten 'designhack', waarmee ontwerpers 'inbreken' in een bestaand ontwerp en er een eigen draai aan geven. 'Een mooi voorbeeld hiervan én klassieker van

de toekomst vind ik de **Platonic Sun** van Daniel Saakes. Hij creëerde in 2011 een kroonluchter door verschillende Lampan – de goedkope tafellampjes van Ikea – aan elkaar te bevestigen. Een succesvolle designhack en een absoluut statement en markeerpunt in onze tijd. De hack is ook als pakket te downloaden zodat je hem zelf in elkaar kunt zetten.'

De keuze van Timo de Rijk

'Designprofessor' Timo de Rijk is hoogleraar design, cultuur en Samenleving aan de TU Delft

De Rijk kiest voor de ontwerpen van Konstantin Grcic en Maarten van Severen. Hij noemt ze 'vernunftig en intelligent en met een duidelijk eigen gezicht'. Ze zijn bovendien relatief gunstig in prijs en kunnen daarom in groten getale verkocht worden. Daarnaast

brengen beide ontwerpers bijzondere meubelen uit, die een ambassadeursfunctie hebben. Deze soms kostbare ontwerpen trekken op beurzen en in musea de aandacht van beroemde architecten. De Rijk: 'De **Chair One** van Grcic is voor mij de aansprekendste toekomstige klassieker.'

De keuze van Christine Vroom

Is expert van de themalijn *De Dingen en De Materialen* bij Het Nieuwe Instituut, de samenvoeging van onder meer het Nederlands Architectuurinstituut, Premesela en Nederlands Instituut voor Design en Mode

Ik hou ervan als ontwerpers werken met nieuwe materialen, waarbij ze rekening houden met veranderingen in de maatschappij en economie. Denk bijvoorbeeld aan de grondstoffenschaarste en aan biologisch afbreekbare of gerecyclede materialen. Vanuit die gedachte kom ik bij twee nieuwe klassiekers, de **Bone Furniture** van Joris Laarman en de **Endless Chair** van Dirk van der Kooij, twee voorbeelden van ontwerpen die je met

een meenemen in de wereld van de nieuwe materialen.'

Bij de **Bone Chair** van Laarman uit 2006 zit die 'nieuwe materialiteit' vooral in het ontwerpproces, waarin Laarman nieuwe technologie gebruikte om terug te grijpen naar de natuur. Hij onderzocht voor de inmiddels wereldberoemde aluminium stoel het groeiproces van botten; sterk waar ze sterk moeten zijn, licht waar het kan. Dat gegeven verwerkte hij in een computerprogramma, waarna berekeningen een stoelframe uitkwam. Vroom: 'Het is een voorbeeld van afkijken uit de natuur en

een nieuwe vorm van onderzoek, waarin techniek, digitalisering, wetenschap en design samenkomen, heel spannend.'

De tweede nominatie, de **Endless Chair**, is ontworpen door Dirk van der Kooij. Hij gebruikt een gehackte 3D-printer en vormt daarmee een stoel uit gerecyclede kunststof, afkomstig uit onder meer oude ijskasten. 'Het is een ontwerp dat je aan het denken zet over oprakende bronnen, over hergebruik, over materialen en over democratisering van het productieproces dankzij 3D-printers. Dit ontwerp vertelt het hele verhaal.'

'Het is een ontwerp dat je aan het denken zet over oprakende bronnen'

De keuze van Martijn Paulen

Is directeur van de jaarlijkse
Dutch Designweek in Eindhoven

Paulen nomineert de **Endless Chair**. 'Een slim ontwerp van gerecycleerd materiaal, waarin heel veel lagen samenkomen: experiment, vakmanschap en de herkomst van materialen. Het was Van der Kooijs doorbraak na zijn afstuderen aan de Design Academy, en nu is hij bezig met een ontwerp waarin zijn eigen gerecyclede restmateriaal nog eens verwerkt wordt.'

Daarnaast nomineert Paulen computerfabrikant Apple voor het ontwerp van

de **iPad en iPhone**.

'Misschien voor de hand liggend, maar de esthetiek van de afgeronde hoeken van de iPhone en iPad is toonaangevend en zie je overal terug. Nog belangrijker is de interface, die is bepalend geweest voor hoe we apparaten gebruiken en heeft onze manier van interactie met techniek voorgoed veranderd. En er zit ook nog een Hollands randje aan: Nederlander Bas Ording heeft deze interface bij Apple helpen ontwerpen.'

